

imøde, og det forekommer os derfor, at der er al Anledning til at efterkomme et saa almindeligt Ønske, som der af Fjordens Omboende, haabe Interesserede og Uinteresserede, ndtales om et ubetinget Forbud mod Halevaadsbruget; Vilkommen beretter, at han paa sin sidste Rejse til Fjorden kun traf 3 Benner af det. At Sagen her angaar en talrig Mængde, kan sluttes deraf, at ene Sønderby har 60 til 70 Huse, dels jordløse, dels med et lidet Jordtilliggende, hvis Beboere have haat udelukkende eller væsentlig deres Næring ved Fiskeriet. Deres Tal, som Forbudet gaar imod, er forsvindende overfor deres, der søge Oprensning derved, og det indses ikke, hvorfor der skal gjøres saameget for hine saa, blot for at tilfredsstille en her misforstaaet Friheds Fordringer. Derfor endda de, der skulde bortviges fra Smaaavandene, virkelig derved bleve udelukkede fra Anvendelsen af deres Fiskemaade, skulde vi gjerne have taget under Overvejelse, om det ikke var tænkeligt paa nogen Maade at komme dem imøde; men da Havet udenfor det danske Soterritorium jo staaar aabent for Drivevaaddene, og overalt udenfor 300 Favne fra de aabne Skyster for de paa Limfjorden tilladte Halevaad, saa er der sandelig Virkeplads nok, og der sker dem ingen Uret.

Men er det gaaet tilbage med Fjesejorden, og er et ubetinget Forbud her tilraadeligt, saa have vi med det samme talt Sagen for alle de øvrige mindre Fjorde, hvor det hører saa meget mindre til at seje ud; af Exempler herpaa er der ingen Mangel. Misforholdelsen, der saa afgjort overvejende udtaler sig fra alle Sider af Landet over Halevaaddene, viser sig nu saa vedholdende, at den ikke kan tillægges Karakteren af en øieblikkelig Stemning. Alt tyder hen paa, at Rejsningen imod dem er besjætet; at Bepvøringerne kunne indeholde stundom overdrevne og urimelige Ang, skal Ingen af os negte, men der bliver Nok tilbage, som gjør det umuligt at frakende dem deres fulde Betydning. Forholdene stille sig saaledes, at Staten bør komme til Hjælp, førend det er for silde, og det kan kun ske ved et Forbud som det foreslaaede. Heri samstemme Udvalgets Medlemmer fuldstændig; det er kun angaaende det Spørgsmaal, om der gennem visse Eventualiteter burde holdes en Udvej aaben for Indrømmelsen af en kortvarigere Brug, at en saagodt som intetbetydende Meningsulighed har vist sig.

Regeringen har vist sig rebeton til at afhjælpe den altfor lange bestaaende Bevægelse, og naar den ikke holdt fast ved det paaskjønnelesværdige Forslag, som gik forud for Loven af 9de Marts 1872, saa kan det ikke være Udvalgets Opgave at opholde sig ved Anledningen hertil; men idet den daværende Minister i 1873 bærede det nærværende Udvalg med den Opgave, det nu staaer i Begreb med at bringe til Ende, tør det vel antages, at den vedvarende Ophidselse har været en Bevæggrund dertil. Holbæk Amtmandskab har under 7de Maj 1872 givet et Andragende fra Fisker B. Haagen sen paa en Mængde Standsfællers Begne en Paaskrift, som næst at udtale, at der efter Lov 9de Marts 1872 ikke kan gjøres Noget for de klagende Fiskere, sluttes med den Ytring: „Om nye Lovbestemmelser kan der, da Sagen for saa kort siden har været i Rigsdagen, ikke være Tale“. Denne Erklæring foranlediger Udvalget til at bemærke, at det langt fra vil frakende en saadan Omstændighed Betydning, naar der er Spørgsmaal om at hævde en nys givne Lov; men medens denne Grund efter sin Bestaaffenhed ialtfald er rent formel, saa antage vi, at der med de siden forløbne Aar er gaaet saa lang en Tid, at Lovgivningsmagten nu, allerhøjest naar der bliver Tale om en almindelig Fiskerilov for hele Landet, ikke vil tage i Betænkning at foretage de til Oprettelsen af en varerigere sund Retstilstand fornødne Forandringer; — forudsat selvfølgelig at det maa lykkes os at overbevise om vore Anstuelers Rigtighed. Det er efter en omhyggelig og samvittighedsfuld Drøftelse vor faste Overbevisning, at ingen Vej bedre end den foreslaaede vil bringe Fred tilbage, Fasthed i Forholdene og føre til det forfaldne, vigtige Fjordfiskeris Oprensning og Bevaring.

Det har været os en Tilfredsstillelse, at Indemrigsministeren i Bemærkningerne til Forslaget, der efterfulgtes af Lov 9de Marts 1872, allerede dengang har udtalt, at Sagen, angaaende Forholdsregler i det her omhandlede Anliggende, „ikke taaler nogen Opsettelse, naar ikke Fiskeriet i de mindre Bænde skal udsættes for Udelæggelse“. I Forbindelse hermed tager Udvalgets Formand Anledning til for sit personlige Bedkommende at henlede Ministeriets Opmærksomhed paa, at han i Mødet d. 8. August 1873, Forhdl. Prot. S. 5, 2den Sp. og 6. 1ste Sp., begrundede en Genstilling til sine Medkommisærer om strag at indgaa til Ministeriet med Indstilling om at forelægge den først sammentrædende Rigsdag Forslag til et saadant Tillæg til Lov 9de Marts 1872, at den vilde kunne afværge de Ulykker, der kunde befrygtes at ville indtræde, førend en endelig almindelig Lov udkom. Da der næredes Betænkelighed ved at fremdrage et saadant enkelt Punkt, og Undersøgelse af de paagjældende Nedskaber i Brug fandtes nødvendig, førend Beslutning kunde tages udfattes Afgjærelsen, indtil saadan Undersøgelse havde fundet Sted. Da dette var sket (Forhdl. Prot. S. 9. 2den Sp. til 13. 1ste Sp.), og Formanden ikke havde kunnet finde tilstrækkelig Tilslutning for sit Forslag, udtalte han i Mødet den 17de August, at han kun havde følt sig saa meget mere opfordret til at stille det, fordi det var hans Tanke at ville fri Udvalget for Ansvar ved ikke i Tide at have paavist Faren; han frasaaldt det da med Tilføiende, at han for sit eget Bedkommende fralagde sig alt Ansvar.